

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยนำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 3,986 คน (สำนักทะเบียนอำเภอนาทม. 2554 : 3)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำนวน 364 คนโดยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำถามปลายปิด เกี่ยวกับ ข้อมูลทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถาม

เป็นแบบสำรวจรายการ(Check-list) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likerts) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 160-162) แบ่งเป็น 7 ด้าน รวม 35 ข้อ ประกอบด้วย

1. ด้านเกิดประโยชน์สุขของประชาชน (5 ข้อ)
2. ด้านเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐบาล (5 ข้อ)
3. ด้านมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (5 ข้อ)
4. ด้านการไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (5 ข้อ)
5. ด้านมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ (5 ข้อ)
6. ด้านประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ(5 ข้อ)

ต้องการ(5 ข้อ)

7. ด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (5 ข้อ)

ตอนที่ 3 คำถามแบบปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม รวม 7 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานใช้ การทดสอบโดยวิธี t -test (Independent variables) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) F -test (Dependent Variables) โดยกำหนด นัยสำคัญของการทดสอบที่ ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยโดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ L.S.D (Least significant difference)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และมีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ คือ หมู่ที่ 5 บ้านหมู่มั่น
2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ด้านเกิดประโยชน์สุขของประชาชน ด้านประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับตอบสนองความต้องการและด้านการไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ด้านมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ และด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ที่มีเพศระดับการศึกษา และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า
  - 3.1 ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตยโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคนเดียวโดยรวม และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ประชาชนที่มีหมู่บ้านอาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลคนเดียว โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคนเดียว อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม แยกเป็นรายด้าน เรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย

4.1 ด้านเกิดประโยชน์สุขของประชาชน กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรเน้นโครงการกิจกรรมที่เป็นความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และควรจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ ข้อบัญญัติตำบล แผนพัฒนา โครงการหรือกิจกรรม อย่างทั่วถึง

4.2 ด้านเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ในการพัฒนาโครงการนั้นควรพัฒนาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในระยะยาว และควรจัดให้มีการอธิบาย ชี้แจง หรือรายงานผลการปฏิบัติราชการให้กับประชาชนทราบเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า การจัดกิจกรรม โครงการมีการเอื้อผลประโยชน์ต่อกลุ่มของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควรจาก โครงการกิจกรรม ที่จัดหรือพัฒนาให้กับชุมชน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนเข้ามาตรวจสอบการใช้งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้นกว่าเดิม

4.4 ด้านการไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนา ระบบการปฏิบัติงานให้บริการกับประชาชนด้วยความรวดเร็ว ณ จุดเดียว และควรเร่งขั้นตอนในการให้บริการประชาชนทราบ

4.5 ด้านมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีหน่วยบริการให้แก่ประชาชนถึงชุมชน

4.6 ด้านประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับตอบสนองความต้องการกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรพัฒนา และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชน และควรจัดให้มีช่องทางแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ได้หลากหลายช่องทาง

4.7 ด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะว่า ควรแสดงผลการประเมินการปฏิบัติงานให้ประชาชนทราบ ควรจัดให้มีการประชุมประชาคมตำบล เมื่อการพัฒนาเสร็จสมบูรณ์ เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป และควรเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนในการประเมินผลการปฏิบัติงานให้มากขึ้นกว่าเดิม

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลจากการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ได้บริหารจัดการบริการสาธารณะให้กับประชาชนด้วยความเสมอภาค โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เปิดโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละด้านอย่างเต็มที่และมากขึ้น โดยให้ครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านเกิดประโยชน์สุขของประชาชน ด้านเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ด้านมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ด้านการไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น ด้านมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ด้านประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับตอบสนองความต้องการด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย ใช้หลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มาบริหารจัดการเพื่อ ให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริง เห็นได้จากตารางที่ 3 มี 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งพิจารณาเรียงด้าน ด้านมีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.82$) โดยเฉพาะเรื่องมีการปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน ให้ทันสมัยโดยคำนึง

ถึงประชาชนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 3.98$) พิจารณาได้จากตารางที่ 8 สอดคล้อง กับ ชีรยุทธ บุญมี (2541 : 2) ได้ให้ความหมายของหลักธรรมาภิบาลว่า เป็นกระบวนการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนที่เน้นการกระจายอำนาจ เน้น การมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น เปลี่ยนเป้าหมาย วิธีการบริหารจัดการต่างๆมาเน้นผู้บริโภคนั้นความเป็นพลเมือง เน้นความเป็นชุมชน เน้นผลงานมากกว่าเน้นฝ่ายขององค์กร

ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการศึกษานันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548 :

บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเมือง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับสูง สอดคล้อง วรรณ จตุพัฒน์รังสี (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารแบบธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอมือง จังหวัดลำปาง พบว่า เทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว มีระดับการปฏิบัติงานตาม

หลักธรรมาภิบาลใน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับ วัชรีย์ ศรีวิชัย (2553 : 110) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ เอกราช รังสรรค์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลที่ได้รับจากการใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดบริการสาธารณะของ อบต.บ้านช้าง พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สุรชิต พิสัยพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตาม

หลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย มีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลัก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความรู้ความเข้าใจในการปกครอง ด้วยหลักธรรมาภิบาลภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โทมี่ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้ หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของ

องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุตรดิตถ์ใน แต่ละด้าน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศศิวิมล ธรรมเกษตร (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดจันทบุรี ศึกษาเปรียบเทียบ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของกรรมการบริหารส่วนตำบลพบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอภิชาติ โชคชัยवालกุล (2550 : 109) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเขตอำเภอ หนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชน ต่อการนำ หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ไม่สอดคล้องกับภักดี ศรีเมือง (2549 : 115) ได้ศึกษา ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาล มาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอ เมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการนำ หลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัด มหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานตาม หลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ รัตน์ดิกรณ์ จินบุตร (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม พบว่า ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ อรทัย ใจแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติ ตามหลักธรรมาภิบาลโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้อง กับ บุญส่ง แก่นท้าว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงาน

ตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนมจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับบริการสาธารณะ หรือ โครงการกิจกรรม โดยที่ทั้งเพศชายและหญิงได้รับผลจากการบริหารจัดการอย่างสมอวด โดยรวม แตกต่างกับอย่างไม่เป็นนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. .416) พิจารณาได้จากตารางที่ 12

ผลการวิจัยสอดคล้องกับ จักรภัทร ชารีคำ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยักษ์ภูมิพิสัยผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อรทัย ใจแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โดมมี (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้ หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับบรรวิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใน

อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ นพพล สุรนักกรินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชาชนที่มีเพศ ต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และไม่สอดคล้องกับ วิจิตรภรณ์ ไชยโคตร (2550 : 117) ได้ศึกษาการประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม พบว่า สมาชิกสภาเทศบาล ที่มีเพศ ต่างกัน เห็นว่า มีการบริหารงานของเทศบาลตำบลบรบือ ตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยรวมมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยที่พบไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสาร ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย ตลอดจนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกันทำให้มีทัศนคติหรือความเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Sig. .254) พิจารณาได้จากตารางที่ 14

สอดคล้องกับ บุญส่ง แก่นท้าว (2553: 80) ได้ทำการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ อรทัย ใจแก้ว (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนก ระดับการศึกษาแตกต่างกัน เห็นว่า ได้มีการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ทศสุนีย์ โดมี้ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ จำแนกตาม ระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า มีทัศนะต่อการบริหารงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุดรดิตถ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จตุพร ผ่องสุข (2550 : 54-59) ได้ศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน

ตำบลโลกสว่าง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ นพพล สุรนักครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีทัศนעותการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ รักดี ศรีเมือง (2549 : 115) ได้ศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย อำเภอมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่าและด้านนิติธรรม มาบริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ นพพล สุรนักครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนในจังหวัด

เชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนעותการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอมือง จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ประชาชนที่หมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลอนเดย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณาได้จากตารางที่ 16 จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD. (Least Significant Difference) ดังตารางที่ 17 - 23 อาจเป็นเพราะว่า

3.1 ประชาชนที่มาจากหมู่บ้านขนาดต่างกัน จำนวนประชากรก็แตกต่างกัน ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาที่แตกต่างกัน เช่น ชุมชนขนาดเล็กได้งบประมาณน้อย ส่วนชุมชนใหญ่ได้มากหรือแม้กระทั่งหมู่บ้านเดี่ยว กับหมู่บ้านที่เป็นหมู่บ้านชุมชน

3.2 ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับทฤษฎีปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นของออสแคมป์ (Oskamp. 1977:119-133) ในเรื่องเจตคติ และ

ความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็น

3.3 ความต้องการของประชาชนแต่ละหมู่บ้านมีความแตกต่างกัน ซึ่งต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดบริการสาธารณะ โครงการกิจกรรมที่แตกต่างกัน แต่ต้องการบริหารส่วนตำบลมีข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณ บุคลากรและการลำดับความสำคัญของงาน อันมีผลให้ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ทองเพียร ยินดีมาก (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา

อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกันพบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับ อริสรา อรรคชาติศรี (2551: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำแนกตามเขตชุมชนแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยขอเสนอแนะผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม พบว่า ด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.35$) ดังนั้น ควรดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ควรปรับปรุงการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ในเรื่องการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความต่อเนื่อง และการสรุปผลการดำเนินงานตามแผน โครงการต่างๆ และปิดประกาศให้ประชาชนรับทราบ

1.1.2 ควรเน้นจัดทำแผน โครงการงบประมาณและกิจกรรมที่เป็นความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และทั่วถึง

1.2 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบล คอนเตย เมื่อจำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน พบว่า มีประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ควรดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 ควรดำเนินการจัดทำแผน โครงการและกิจกรรมระดับหมู่บ้านชุมชน โดยการทำความเข้าใจ ฝึกปฏิบัติและจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการบริหารงานอย่าง ใกล้เคียงทุกหมู่บ้าน และมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างหมู่บ้าน มีการอบรมร่วมกันระหว่างผู้นำ ชุมชนกับพนักงาน อบต. หรือกับประชาชน เพื่อลดความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และส่งเสริม กิจกรรมธรรมาภิบาลร่วมกัน

1.2.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกหมู่บ้าน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชน เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ควรดำเนินการดังนี้

1.3.1 ควรเน้น โครงการกิจกรรมที่เป็นความต้องการของประชาชนอย่าง แท้จริง และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยรวมในระยะยาว

1.3.2 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติตำบล แผนพัฒนา ตลอดจน การประเมินผลการปฏิบัติราชการและแจ้งรายงานให้ทราบอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดให้มีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ได้หลายช่องทาง

1.3.3 ควรมีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน การให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว ณ จุดเดียว พร้อมทั้งจัดให้มีหน่วยบริการให้แก่ประชาชนถึงชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยคราวต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม ด้านมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น และพบว่าประชาชนที่มีหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันของหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

2.2 ศึกษาแนวทางการการประเมินผลการปฏิบัติราชการในการบริหารงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อผลลัพธ์หรือช่องว่างที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐกับประชาชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY